

Instelling tijdelijke gebieden met beperkingen AURORA ten behoeve van NAVO COMAO oefeningen

16 juli 2025

Nummer: MLA/117/2025

Kenmerk: BS2025006352

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de commandant A3 van het *Air Combat Command* van vrijdag 7 februari 2025;

Gelet op de artikelen 2, tweede lid en 9 van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

1. Ten behoeve van de *NAVO COMAO (Composite Air Operations Course)* oefeningen genaamd *Decisive North 2* en *Steadfast Noon 25* worden als oefengebieden de tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB's) AURORA 1, AURORA 2 en AURORA 3 aangewezen:
 - a. de binnen de begrenzing van de TGB AURORA 1 gelegen *Helicopter Main Routes* (HMR's) zijn uitgezonderd met een horizontale afstand van twee (2) nautische mijlen aan weerszijden van de HMR tot een hoogte van 3000 voet AMSL;
 - b. de *Helicopter Protected Zone* (HPZ) GOROMAND is tevens uitgezonderd binnen de laterale grenzen van de HPZ vanaf zeeniveau tot een hoogte van 3000 voet AMSL.
2. De TGB's worden begrensd door de volgende coördinaten en hoogten:

TGB AURORA 1

van 54°57'30.69"N 005°02'35.32"E, naar 54°57'31.27"N 006°25'39.93"E, naar 53°39'59.93"N 006°25'47.86"E, naar 53°39'16.42"N 006°25'50.01"E, naar 53°30'00.00"N 005°34'00.00"E, naar 53°26'24.00"N 005°10'00.00"E, naar 53°22'29.00"N 004°52'20.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E tegen de wijzers van de klok naar 53°19'40.00"N 004°46'10.00"E, naar 53°19'44.00"N 004°46'00.00"E, naar 54°30'00.00"N 004°46'00.00"E, naar 54°30'00.18"N 004°37'01.10"E en terug naar 54°57'30.69"N 005°02'35.32"E, van zeeniveau tot FL660 (zie figuren 1 en 2).

TGB AURORA 2

van 54°30'00.18"N 004°37'01.10"E, naar 54°30'00.00"N 004°46'00.00"E, naar 53°19'44.00"N 004°46'00.00"E, naar 53°19'40.00"N 004°46'10.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E tegen de wijzers van de klok naar 53°15'00.00"N 004°43'41.00"E, naar 53°15'00.00"N 004°37'01.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van twaalf (12) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E tegen de wijzers van de klok naar 53°11'06.00"N 004°38'08.00"E, naar 53°09'17.00"N 004°40'28.00"E, naar 53°11'00.00"N 004°51'24.00"E, naar 52°56'45.00"N 005°08'00.00"E, naar 52°49'38.64"N 005°08'00.00"E, naar 52°46'18.08"N 004°36'08.45"E, naar 53°05'24.39"N 003°49'17.90"E, naar 53°28'58.97"N 003°42'34.09"E en terug naar 54°30'00.18"N 004°37'01.10"E, van FL055 tot FL660 (zie figuren 1 en 3).

TGB AURORA 3

van 53°39'16.42"N 006°25'50.01"E, naar 53°38'43.02"N 006°26'23.78"E, naar 53°32'21.21"N 006°32'48.13"E, naar 53°31'50.29"N 006°33'29.32"E, naar 53°29'34.39"N 006°37'25.31"E, naar 53°29'24.72"N 006°37'49.25"E, naar 53°26'26.56"N 006°33'36.75"E, naar 52°50'24.35"N 005°15'28.05"E, naar 52°49'38.64"N 005°08'00.00"E, naar 52°56'45.00"N 005°08'00.00"E, naar 53°11'00.00"N 004°51'24.00"E, naar 53°09'17.00"N 004°40'28.00"E, naar 53°11'06.00"N 004°38'08.00"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van twaalf (12) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E met de wijzers van de klok mee naar 53°15'00.00"N 004°37'01.00"E, naar 53°15'00.00"N 004°43'41.00"E en vanaf dit punt in een

cirkelboog met een straal van acht (8) nautische mijlen met als middelpunt 53°15'00.00"N 004°57'00.00"E met de wijzers van de klok mee naar 53°22'29.00"N 004°52'20.00"E, naar 53°26'24.00"N 005°10'00.00"E, naar 53°30'00.00"N 005°34'00.00"E en terug naar 53°39'16.42"N 006°25'50.01"E van 3000 voet AMSL tot FL660 (zie figuren 1 en 4).

3. De TGB's AURORA 1, AURORA 2 en AURORA 3 worden ingesteld op de hieronder genoemde dagen en tijdstippen:

Week 38

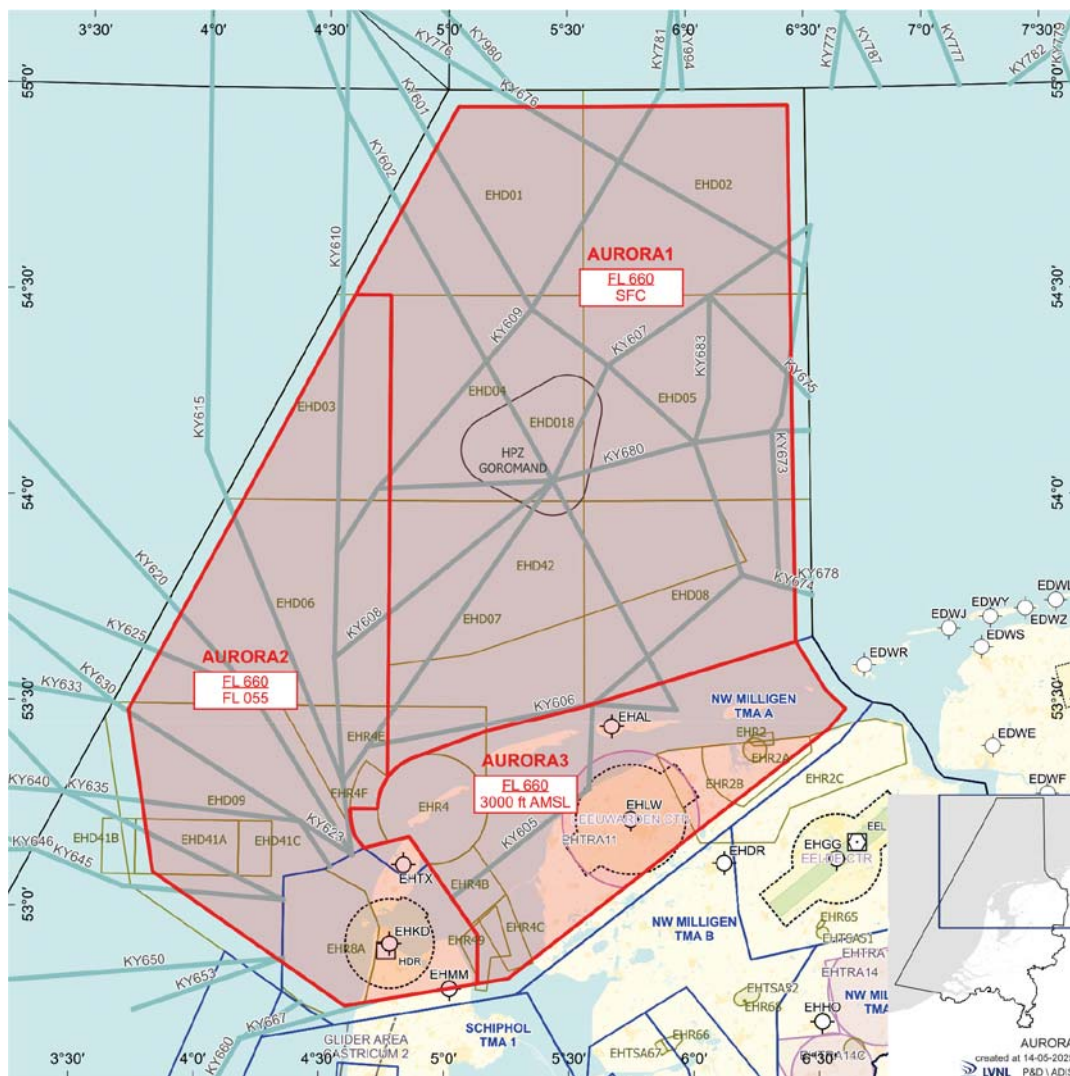
van woensdag 17 september 2025 10:30 uur tot 13:30 uur lokale tijd;
van donderdag 18 september 2025 13:30 uur tot 16:30 uur lokale tijd;

Week 42

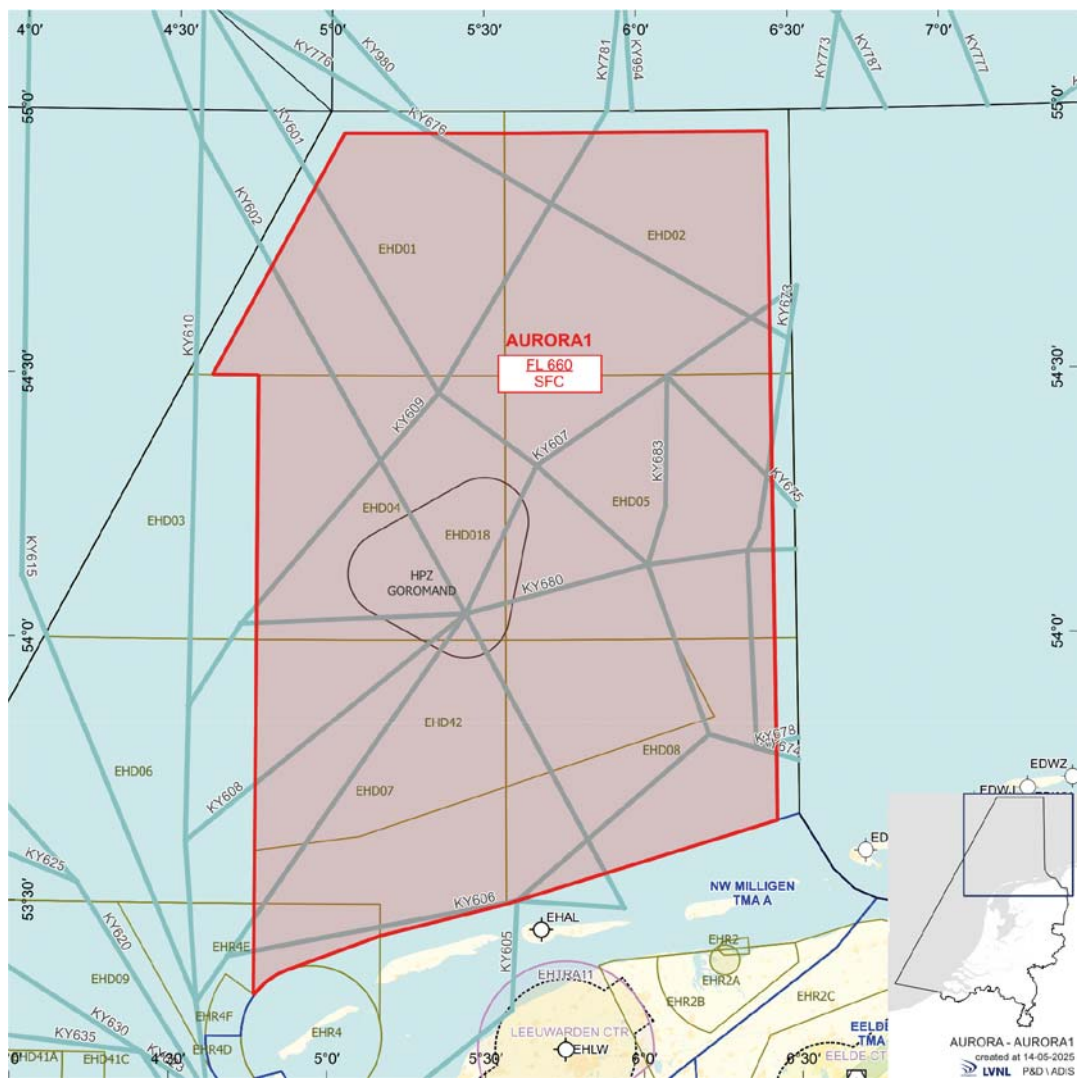
van dinsdag 14 oktober 2025 13:00 uur tot 16:00 uur lokale tijd;
van donderdag 16 oktober 2025 11:00 uur tot 15:00 uur lokale tijd;
van vrijdag 17 oktober 2025 12:00 uur tot 16:00 uur lokale tijd;

Week 43

van dinsdag 21 oktober 2025 11:00 uur tot 15:00 uur lokale tijd;
van woensdag 22 oktober 2025 12:00 uur tot 16:00 uur lokale tijd.

FIGUUR 1: TGB's AURORA 1, 2 en 3

Staatscourant 2025 nr. 25495 **28 juli 2025**

4

Free on a Wednesday

References

a. het uitvoeren van andere vluchten dan de bij de oefeningen betrokken vluchten in de TGB's is niet toegestaan, met uitzondering van vluchten die de HEMC en GAB hebben goedgekeurd.

minste vijf (5) minuten voor actueel gebruik. Indien niet aan Amsterdam ACC, Eelde ATC en MUAC is gemeld dat de genoemde gebieden actief zijn, gelden de gebruiksregels, verwoord in de *Letters of Agreement* (LoA's). Het deactiveren van de TGB's wordt na het beëindigen van de activiteiten aan vermelde instanties gemeld;

- g. tot het moment van activering blijven de separatieafspraken, opgenomen in de diverse LoA's, van kracht. Na activering geldt voor de begrenzing van de TGB's dat het aan de oefening deelnemend IFR- en VFR-luchtverkeer tot nul (0) nautische mijlen van de aangegeven begrenzing mag opereren en dat civiel IFR- en gecontroleerd VFR-luchtverkeer een buffer van vijf (5) nautische mijlen tot de rand van de betrokken TGB's hanteert, zodat een separatie van vijf (5) nautische mijlen is gegarandeerd.

Artikel 3

1. Ten behoeve van parachutespringactiviteiten op de locatie Texel bestaat de mogelijkheid van het activeren van een springkolom met een straal van twee (2) nautische mijlen en een klimkolom met een straal van vijf (5) nautische mijlen beiden met een hoogte van maximaal FL140.
2. De activering van de springkolom zal alleen plaatsvinden na contact te hebben opgenomen met de supervisor van MilATCC Schiphol.
3. De supervisor van MilATCC Schiphol zal toestemming vragen aan de Fighter Allocator van het CRC Bandbox. Indien de spring- en klimkolom niet conflicteert met de activiteiten in de TGB's wordt aan de vliegtuigen ten behoeve van het parachutespringen op en vanaf de genoemde locatie toestemming verleend om van de spring- en klimkolom gebruik te maken.

Artikel 4

Aan de gezagvoerders van militaire luchtvaartuigen is ontheffing verleend van het verbod om VFR te vliegen in gebieden binnen de TGB's met luchtruimclassificatie A.

Artikel 5

Deze beschikking treedt in werking met ingang van woensdag 17 september 2025 en vervalt met ingang van donderdag 23 oktober 2025.

Deze beschikking zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

*De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
A.A.W.K. Appels,
Commodore*

Tegen dit besluit kan, ten aanzien van de tijd en locatie waarop het TGB wordt ingesteld, op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift worden ingediend. Dit bezwaarschrift kan digitaal of schriftelijk worden ingediend. Het digitale bezwaarschrift dient te worden ingediend via www.defensie.nl/bezwaarJDV. Het schriftelijke bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, MPC 55A, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist is, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

Ten behoeve van de *NAVO COMAO (Composite Air Operations Course)* vindt *Decisive North 2* week 38 en *Steadfast Noon 25* week 42 en 43 plaats. Deze oefeningen worden geleid door NAVO Meld & Gevechtsleiding eenheden (M&G eenheden).

De vliegers van de Koninklijke Luchtmacht en bondgenootschappelijke luchtstrijdkrachten dienen te worden getraind in het vliegen in samenwerkingsverbanden ten einde optimaal gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden van gevechtsvliegtuigen. Deze activiteiten worden gecontroleerd door NAVO M&G eenheden. Het is in het kader van de vliegveiligheid niet wenselijk dat er een mix ontstaat van militaire vliegtuigen in een gesimuleerd gevecht en niet deelnemend luchtverkeer. Ter bescherming van de vliegveiligheid worden voor deze bijzondere activiteit in de lucht drie tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB's) ingesteld gedurende bekendgemaakte dagen en tijdstippen.

Gecoördineerde HEMS- en SAR-vluchten en vluchten van de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, en overige gecoördineerde mogelijke TGB's slechts kruisen of gebruiken na toestemming van de de Fighter Allocator van het CRC Bandbox.

In voorkomend geval kan de Fighter Allocator op grond van artikel 3 ook parachutespringactiviteiten op Texel, afhankelijk van weersomstandigheden en het oefenscenario, toestaan in een klimkolom van vijf (5) nautische mijlen en een springkolom met een straal van twee (2) nautische mijlen rondom het betrokken vliegveld met een hoogte van maximaal FL140.